

A large, stylized letter 'U' graphic composed of two concentric, rounded lines in shades of red and orange, set against a teal background.

Uttalelse

A circular logo with a red-to-orange gradient, featuring a white speech bubble tail at the bottom left. The text 'NTL' and 'UNG' is written in white, bold, sans-serif font.

NTL
UNG

Statens rolle i det grønne skiftet

Statens rolle i det grønne skiftet

Klimakrisen er for stor og for avgjørende for vår eksistens til at vi kan la private profittdrevne fossilbedrifter avgjøre tempoet i det grønne skiftet. Det grønne skiftet består av to viktige elementer, for det første må vi gjøre tiltak for å nå våre mål om nullutslipp og for det andre må det bygges nye arbeidsplasser som kan sikre vår felles velferd i fremtiden. For å klare dette trenger vi en aktiv grønn næringspolitikk og sterke insentiver til omstilling.

Regjeringen la i vinter frem sin klimamelding med tiltak for perioden 2021-2030, denne meldingen inneholder flere virkemidler som vil bidra til å kutte våre utslipp. Samtidig er det flere større spørsmål som ikke besvares godt nok, som for eksempel utfasing av olje, vi trenger enda mer ambisiøse tiltak! Staten må satse på nye industrier innen felt som kanskje ikke er lønnsomme i dag, men som på sikt kan gi over hundre tusen nye klimaindustriarbeidsplasser.

Radikale endringer i økonomiske insentiver og langsiktige investeringer i både infrastruktur og innovativ industri er virkemidler som staten må ta i bruk. Havvind, karbonfangst- og lagring, batteriproduksjon, hydrogen, satsing på jernbane og opprusting og oppgradering av vannkraften er eksempler på hva det offentlige kan satse på. Norge bør øke CO₂-avgiften kraftig og fjerne resterende unntak fra avgiften, slik at utslippskutt kan tas der kostnaden for samfunnet er minst. Inntekten fra avgiften bør gå til å finansiere grønn teknologi og progressive skatteletter eller tilbakebetalingsmekanismer. Vi ser positivt på EUs forslag om en CO₂-toll og mener at Norge må vurdere å innføre tilsvarende ordninger for næringer omfattet av CO₂-avgiften.

Som innkjøper og byggherre må staten gjøre sitt for å begrense klimautslippene i anbudsprosesser. Det offentlige handler for 600 mrd. i året, og 15 prosent av klimautslippene kan spores til offentlige anskaffelser. Det offentlige som oppdragsgiver må derfor være en pådriver i å utvikle og prøve ut ny og miljøvennlig teknologi innenfor bygg, transport og produksjon. Det må satses ytterligere på energieffektivisering, tiden der Norge kan sløse med strøm må være forbi, slik at vi kan utfase den fossile energien uten å måtte rasere naturen i en massiv kraftproduksjonsutbygging. Videre må det satses ytterligere på forskning og utvikling av effektive og miljøvennlige måter å skaffe, omforme og forbruke energi.

Salg av norsk skog og utmark gjennom Statskog må opphøre. Bevaring av vår felles natur må være en prioritet og kan ikke selges unna til private aktører. Skogdrift må reguleres på en bærekraftig måte som bevarer urørt natur, gammelskog og sårbare økosystemer og biotoper.

Det viktigste for fagbevegelsen er at den grønne omstillingen blir rettferdig. Derfor trenger vi en grønn industripolitikk som ivaretar viktige prinsipper, nemlig at medbestemmelsen ivaretas og at Norges naturressurser eies av fellesskapet. I tillegg må det satses på videreutdanning og kompetanseheving for den enkelte arbeidstaker og for virksomhetene. Det overordnede målet med norsk næringspolitikk må være nullutslippssamfunnet - med trygge jobber og trygg omstilling. Overgangen til et grønt samfunn må være fellesskapets ansvar. Markedet løser ikke alt. Det finnes ingen jobber på en død planet!